

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/150/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8520202007
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2020:8520202007.2

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1/ E. G., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom M. č. XX, t.č. X Centrum pre deti a rodiny Spišská Belá, Továrenská 19/5, Spišská Belá, 2/E. G., nar. X.X.XXXX, trvale bytom M. č. XX, t.č. Centrum pre deti a rodiny Spišská Belá, Továrenská 19/5, Spišská Belá, 3/ W. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. č. XX, t.č. Centrum pre deti a rodiny Spišská Belá, Továrenská 19/5, Spišská Belá, 4/ Y. G., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom M. č. XX, t.č. Centrum pre deti a rodiny Spišská Belá, Továrenská 19/5, Spišská Belá, 5/ U. G., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom M. č. XX, t.č. Centrum pre deti a rodiny Spišská Belá, Továrenská 19/5, Spišská Belá, 6/ N. G., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom M. č. XX, t.č. Centrum pre deti a rodiny Spišská Belá, Továrenská 19/5, Spišská Belá, 7/ F. G., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom M. č. XX, t.č. Centrum pre deti a rodiny Spišská Belá, Továrenská 19/5, Spišská Belá, zastúpené kolíznym opatrovníkom Obcou Lomnička, detí rodičov, matka: R. G., nar. X.X.XXXX, trvale bytom M. č. XX, otec: W. G., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom M. č. XX o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, odbor sociálnych vecí a rodiny, Farbiarska 57, Stará Ľubovňa, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie v tomto znení:

„N a r i a ě u j e s a ponechať maloleté deti 1/ E. G., nar. XX.X.XXXX, 2/E. G., nar. X.X.XXXX, 3/ W. G., nar. XX.XX.XXXX, 4/ Y. G., nar. XX.X.XXXX, 5/ U. G., nar. X.XX.XXXX, 6/ N. G., nar. XX.X.XXXX, 7/ F. G., nar. XX.X.XXXX, v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Spišská Belá, so sídlom Továrenská 19/5, Spišská Belá.“

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni , podal na tunajší súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd nariadil ponechanie maloletých detí E., E., W., Y., U., N. a F. G. v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Spišská Belá.

2. Návrh odôvodnil tým, že súd uznesením, spis. zn. 2P/202/2020 zo dňa 19.5.2020, právoplatným dňa 23.6.2020, mal. deťom G. nariadil pobyt v CDaR Spišská Belá, a to na obdobie 6 mesiacov, resp. uložil pobytové výchovné opatrenie. Úrad počas sledovaného obdobia spolupracuje so spomínaným CDaR Spišská Belá, obcou Lomnička, AS Familiam (ktorý v rodine vykonával opatrenia SPOD a SK), ale aj s ORPZ SL (nakoľko prebieha vyšetrovanie v trestnej veci týrania u všetkých mal. detí). Úrad bol taktiež vypočutý v predmetnej veci na ORPZ SL ako svedok. Taktiež bol k vyšetrovaniu pribratý znalec, ktorý má vypracovať znalecký posudok na všetky mal. deti. S mal. F. G. bol úrad v kontakte dňa 2.12.2020, s ostatnými mal. deťmi je naplánované stretnutie na deň 15.12.2020. Rodičom bola odporučená aj spolupráca s klinickou psychologičkou PhDr. Jancurovou, s čím rodičia súhlasili, resp. potvrdili dodržiavanie termínov sedení. Už prvý termín u psychologičky 22.7.2020 nedodržali. Psychologička PhDr. Jancurová v písomnej správe uviedla, že rodičia sa domnievajú, že deti im boli odobraté z dôvodu nevyhovujúcich bytových podmienok. Rodičom dala ďalší termín sedenia 11.9.2020.

Na tento termín by sa rodičia opäť nedostavili, nakoľko počas prípadovej konferencie obaja uviedli, že termín sedenia majú na deň 12.9.2020. Úrad ich preto dôrazne upozornil na dodržiavanie termínu sedení a väčšiu zodpovednosť. Rodičia opakovane uvádzali dôvody umiestnenia ich detí len v zlých bytových pomeroch a zlej hygiene. Neuvedomovali si svoje zlyhania v zabezpečovaní starostlivosti, nepripúšťali si v tejto oblasti chybu. Postupne začínajú vnímať pochybenie na svojej strane, priznávajú, že zanedbali starostlivosť o deti. Na základe poslednej písomnej správy z CDaR Spišská Belá, mal. deti sú zdravé, prekonávajú bežné detské ochorenia. Mal. F. je v dispenzári gastroenterologickej ambulancii, jeho črevné problémy sa upravili, na zväženie je návšteva alergologickej ambulancie a to z dôvodu opakovaných reakcií dieťaťa na určité potraviny. Mal. E. je žiačkou Špeciálnej ZŠ v E. F., taktiež jej brat E.. Mal. W. a mal. Y. navštevujú materskú školu v Starej Ľubovni, na kolektív detí a pani učiteľky si zvykli bez problémov. Obom deťom návšteva MŠ priniesla pokroky v jednotlivých oblastiach vývinu. Rodičia sú so zariadením a svojimi deťmi v pravidelnom telefonickom a osobnom kontakte. CDaR Spišská Belá, úrad ešte v októbri 2020 písomne informovalo, že otec mal. detí telefonuje do zariadenia (deťom) pod vplyvom alkoholu a to opakovane. Ďalej v správe CDaR Spišská Belá uvádza, že následne do zariadenia telefonovala matka mal. detí a ospravedlňovala svojho manžela s tým, že potvrdila, že požíva alkoholické nápoje a je nezodpovedný. Pán G. bol zariadením, kde sú mal. deti umiestené, upozornený, že nemá svoje deti kontaktovať pod vplyvom alkoholu. Počas stretnutia na prípadovej konferencii zamestnanec CDaR Spišská Belá uviedol, že sa stáva, že aj matka mal. detí prostredníctvom telefónu volá do zariadenia pod vplyvom alkoholu. A tiež mal. deti poukázali na to, že im rodičia volajú „opití“, resp. odmietajú sa s rodičmi rozprávať, keď sú pod vplyvom alkoholu. V rodine do 30.11.2020 vykonával opatrenia SPOD a SK akreditovaný subjekt Familiam o. z., Prešov. V písomnej správe uviedol, že rodičia mal. detí argumentujú výrazným zlepšením svojho bývania, resp. že sa dokážu o svoje deti postarať. Zo strany zamestnanca AS Familiam bolo obom rodičom vysvetlené, že zlepšenie bývania nie je primárny dôvod na návrat ich detí do domáceho prostredia. Rodičia svoje deti do zariadenia pravidelne kontaktujú, pýtajú sa na ich progres. AS Familiam taktiež vo svojej správe poukázal na telefonické rozhovory s otcom mal. detí, kedy sa javil pán G. intoxikovaný alkoholom (pri osobných návštevách požívanie alkoholu poprel). Rodičia sa snažia spolupracovať na základe svojich schopností a možností, ich spolupráca je uspokojivá. Obaja začali viac chápať potreby svojich detí. V závere správy AS Familiam uvádza, že vzhľadom na neukončené znalecké dokazovanie v trestnej veci, teda neukončené konanie na súde v tejto veci, je možné zväžiť možnosť predĺženia výchovného opatrenia u mal. detí G., resp. nejaví sa ako vhodné mal. deti uvoľniť do starostlivosti rodičov. Obec Lomnička vo svojej poslednej písomnej správe uviedla, že v rodine mal. detí sa bytové podmienky zmenili k lepšiemu. Počas ich návštevy zaregistrovali zlepšenie hygieny, domácnosť bola uprataná. Situácia v rodine sa zlepšila. Zamestnanec obce Lomnička sa počas stretnutia k vyhodnoteniu plnenia účelu výchovného opatrenia vyjadril, že aj u matky sa zlepšila celková hygiena a na margo zlepšenia hygieny v domácnosti sa vyjadril, že momentálne je ťažko situáciu zhodnotiť, nakoľko deti nie sú v starostlivosti rodičov. S poukazom na vyššie uvedené, aj vzhľadom k neukončenému znaleckému dokazovaniu v trestnej veci zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, resp. k prebiehajúcej konaniu v tejto veci, nie je možné uvoľniť mal. deti G. do domáceho prostredia. Úrad zaslal Okresnému súdu Stará Ľubovňa v novembri 2020 správu k vyhodnoteniu plnenia účelu výchovného opatrenia s odporúčaním, aby súd rozhodol o uložení opakovaného výchovného opatrenia všetkým mal. deťom G. a zároveň podnet na začatie konania k spis. zn. 2P/202/2020. Doba ukončenia časového rozpätia výchovného opatrenia u mal. detí G. je dňa 23.12.2020, a keďže nie je možný návrat mal. detí do prirodzeného rodinného prostredia, v zmysle potreby dočasne upraviť pomery na ich strane, navrhovateľ navrhol nariadiť neodkladné opatrenie. Navrhovateľ k návrhu pripojil rodné listy detí.

3. Uznesením sp. zn. 2P/150/2020 zo dňa 11.12.2020 súd ustanovil mal. deťom kolízneho opatrovníka a to Obec Lomnička.

4. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len C.m.p.) na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 324 ods. 3 C.s.p. neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

7. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 325 ods. 2 C.s.p. neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,

9. Podľa § 329 ods. 1 C.s.p. súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

10. Podľa § 329 ods. 2 C.s.p. pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 336 ods. 1 C.s.p. ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

12. Podľa § 360 ods. 1 C.m.p. neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

13. Podľa § 367 ods. 1 C.m.p. neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

14. Podľa § 367 ods. 2 C.m.p. o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

15. Podľa § 367 ods. 3 C.m.p. uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

16. Účelom neodkladných opatrení je rýchla, úprava pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, prípadne ešte nevykonateľného alebo možného rozhodnutia. Vydanie neodkladného opatrenia však predpokladá aspoň osvedčenie práva, resp. osvedčenie ohrozenia tohto práva a tiež, aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Povinnosťou súdu je pri vydávaní neodkladného opatrenia skúmať všetky aspekty jeho nariadenia a teda dôkladne skúmať a zvažovať, najmä či je nárok účastníka na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčený a či je naliehavá potreba okamžitého zásahu zo strany súdu, t.j. či je naliehavá potreba nariadiť takéto opatrenie.

17. Z dočasného charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky okolnosti, ktoré sú potrebné pre vykonanie meritórneho rozhodnutia. Pri zisťovaní skutočností potrebných pre nariadenie neodkladného opatrenia nemusí byť ani dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Ak by pred vydaním neodkladného opatrenia bolo potrebné preukázanie nároku v procese dokazovania, nebol by potom rozdiel medzi predbežným opatrením a konečným rozhodnutím. Neodkladné opatrenie by nemohlo plniť funkciu okamžitej úpravy právnych pomerov účastníkov.

18. V každej veci týkajúcej sa maloletých detí dominuje záujem maloletého dieťaťa. Dosiahnutie účinnej ochrany záujmov maloletých detí je zabezpečené aj inštitútom neodkladných opatrení. Potreba nariadenia neodkladného opatrenia nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa na danej dočasnej úprave pomerov. Naliehavosť potreby úpravy pomerov neodkladným opatrením v týchto konaniach ustupuje záujmu maloletého dieťaťa. A teda, ak je nariadenie neodkladného opatrenia v záujme maloletého dieťaťa, nemusí byť nevyhnutne súčasne splnená aj podmienka naliehavosti potreby dočasnej úpravy. Súd by mal pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia nielen v prípadoch, ak riešenie situácie neznesie odklad, ale aj v prípade, ak je úprava neodkladným opatrením v záujme maloletého dieťaťa.

19. Súd sa oboznámil s obsahom návrhu s listinnými dôkazmi doloženými navrhovateľom ako aj celým spisovým materiálom týkajúcim sa starostlivosti súdu o mal. detí G. (E., E., W., Y., U., N. a F.) sp. zn. 2P/202/2019 na základe čoho dospel k záveru, že sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, neodkladné opatrenie podľa návrhu navrhovateľa je v záujme maloletých detí.

20. Počas plynutia doby časového rozpätia výchovného opatrenia, ktoré uplynie dňa 23.12.2020, výkon a cieľ opatrení bol zameraný na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí. Cieľom výchovného opatrenia bolo viesť rodičov k tomu, aby dôsledne a sústavne zabezpečovali starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin svojich detí. Viesť rodičov k tomu, aby viedli zodpovedný spôsob života, aby mali stabilný príjem a vyhovujúce bytové podmienky, aby nevystavovali detí riziku neistého a nestabilného prostredia, aby deťom zabezpečovali riadnu starostlivosť v zmysle všestranného rozvoja a zabezpečovali deťom ich základné životné potreby, aby nedochádzalo k ohrozeniu zdravia detí a mravnej výchovy. Podľa subjektov, ktoré pri napĺňaní cieľov výchovného opatrenia s rodičmi mal. detí spolupracujú, doposiaľ k naplneniu úloh výchovného opatrenia nedošlo. Rodičia sčasti svoje pomery upravili, avšak nie v takom rozsahu, aby bolo možné detí vrátiť do ich starostlivosti. Na podnet navrhovateľa bolo tunajším súdom začaté konanie o opakované uloženie výchovného opatrenia, ktoré je vedené pod sp. zn. 2P/142/2020, konanie doposiaľ nie je ukončené, vo veci je nariadené pojednávanie na deň 2.2.2021.

21. Z návrhu navrhovateľa naviac vyplýva, že proti rodičom maloletých detí je vedené trestné stíhanie pre podozrenie zo spáchania trestného činu týrania všetkých maloletých detí, kde sa v súčasnosti vykonáva znalecké dokazovanie.

22. Vzhľadom na uvedené, keďže časové rozpätie výchovného opatrenia uplynie dňa 23.12.2020 a aktuálne nie je možný návrat detí k rodičom súd v plnom rozsahu návrhu vyhovel a ponechal všetky maloleté detí v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Spišská Belá, pretože v opačnom prípade by boli detí ohrozené na živote a zdraví.

23. Keďže vo veci maloletých detí je vedené konanie o uložení opakovaného výchovného opatrenia pobytovou formou súd neukladal navrhovateľovi povinnosť podať návrh vo veci samej.

24. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 C.m.p. podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§127 C.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).